

Порохнявий А. В.,
викладач кафедри фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (м. Дніпро)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Porohnyavyi A. V. Prospects for the development of sports law in Ukraine

Keywords: *Sports, law, physical culture, development*

Розвиток спорту як суспільно-значимого соціального інституту і формування специфічних відносин між учасниками сфери спорту зумовило необхідність створити окреме правове поле, яке б врегулювало ці відносини. Тому, поступово, інтегруючи в себе елементи різних галузей права, народжувалася самостійна комплексна галузь національного права – спортивне право України.

У найбільш широкому значенні спортивне право можна розглядати як складову частину правової системи, що охоплює комплекс правових явищ, пов'язаних зі спортом, не обмежуючись при цьому правовою системою національного рівня, так як в силу міжнародного характеру урегулювання спортивних відносин регулювання здійснюється також на міжнаціональному рівні. У цьому випадку поняття «спортивне право» охоплює як відповідний масив нормативних правових актів і систему джерел, так і інші елементи, які традиційно утворюють правову систему: інститути, які виникають в сфері спортивних правовідносин, правову культуру, юридичну практику в галузі фізичної культури та спорту.

Сфера фізичної культури і спорту стосується потреб суспільства в духовно культурному розвитку, а тому права і інтереси в сфері фізичної культури і спорту доречно ідентифікувати саме як духовно культурні права і інтереси людини. В підтвердження зазначеного слід згадати про таких учасників спортивних правовідносин, як глядачі і вболівальники, для яких спортивно видовищні заходи, мають місце в спортивній і фізкультурно оздоровчої діяльності, служать тим благом, яке задовольняє їх духовно культурні потреби в так званих видовищах. Що стосується інших потреб та інтересів у сфері фізичної культури і спорту, то такі мають змішаний комплексний характер.

Законодавець, ґрунтуючись на теоретичних розробках, досвіду національних спортивних федерацій та зарубіжних колег, все детальніше опрацьовує ті чи інші сторони правовідносин. Динамічний розвиток правовідносин у спорті обумовлює формування спортивного законодавства, ускладнення його структури, розширення спектра його правового регулювання. Буде неправильним заперечувати те, що така молода галузь права на шляху свого формування зможе обійтися без запозичення правових норм і форм.

На даному етапі розвитку спортивного права основними його джерелами є Конституція України, Закон України «Про фізичну культуру і спорт» № 3808 від 24 грудня 1993 року, Кодекс законів про працю, Закон України «Про антидопінговий контроль у спорті» від 5 квітня 2001 року № 2353– Закон України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» від 14 вересня 2000 року № 1954 ІІІ, Закон України «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті» від 3 серпня 2006 року № 68 V, Закон України «Про ратифікацію Європейської конвенції про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів і, зокрема, футбольних матчів», Указ Президента України «Про пріоритет розвитку фізичної культури і спорту в Україні» від 21 червня 2008 року № 640/2008, Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту» від 28 вересня 2004 року № 1148/2004, Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту про організацію ліцензування фізкультурно оздоровчої та спортивної діяльності від 5 вересня 2007 року № 3162, Положення про Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2006 року № 1573, Наказ Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України «Про перелік видів спорту, що визнані в Україні» від 7 лютого 2001 року № 261, Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 85 «Спортивна діяльність», затверджений Наказом Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту від 17 жовтня 2002 року № 2264 та ін. [1].

Визначаючи в Конституції України стратегічні принципи розвитку фізичної культури і спорту, національний законодавець закріплює їх в статті, присвяченій врегулюванню питання забезпечення прав на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування, які по своїй суті є правами соціальними, а не культурними. У цьому ж зв'язку слід зазначити, що сфера фізичної культури і спорту, як і законні права та інтереси людини в цій галузі, мають як соціальне, так і культурне підставу, адже такі пов'язані як із забезпеченням охорони здоров'я людини, а також з його твердженням в соціумі як особливого виду суб'єктів (спортсменів або як осіб, що активно займаються фізичною культурою і досягли в зв'язку з цим певних результатів), що має соціальний характер, так і із задоволенням духовних і культурних потреб суспільства (потреб в спортивно видовищних заходах, у доступі до досягнень в сфері спорту як частини культурної спадщини тощо). Варто зазначити, що державна політика в сфері спорту в більшій мірі продовжує здійснюватися на основі принципів, закладених ще в радянські часи.

Проблеми, які пов'язані з базовим спортивним законодавством, на сьогоднішній день стоять досить гостро. Деякі країни мають широке законодавство (в тому числі кодифіковане), яке регламентує спортивну діяльність як прикладну, так і наукову, але більшість держав, й Україна в тому числі, обмежуються лише програмними заявами та планами розвитку спорту [2]

Отже, для вирішення питань розвитку спорту та з метою систематизування законодавчої бази необхідно співпрацювати і об'єднуватися з країнами Європи. Для цього варто прийняти наступні заходи:

- створити європейський банк даних для збору, зберігання, аналізу, моніторингу інформації про спорт;
- затвердити загальні спортивні структури;
- розробляти законодавство, сумісне з європейськими країнами;
- використовувати міжнародний досвід у процесі формування вітчизняного спортивного законодавства;
- розширити кількість спортивних програм і використовувати більше стимулів в області спортивного законодавства.

Список використаних джерел:

Конституція України: сесія Верховної Ради України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Чередник Р. В. Становлення спортивного права як комплексної галузі в правовій системі України. *Актуальні проблеми політики*: зб. наук. праць. Одеса: Фенікс, 2021. Вип. 42. С. 272

International And National Security: Theoretical And Applied Aspects:
practical conference (Dnipro, March 13, 2020). Pp

Порохнявий А. В.,
викладач кафедри фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (м. Дніпро)

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Porohnyavyi A. V. Physical education and professional sports
Keywords: Sports, health, professional sport, development

Ніщо так не виснажує та не руйнує людський організм як фізична бездіяльність. Людське існування тісно зв'язане з розвитком фізичної досконалості особи, є важливим фактором підтримки та зміцнення здоров'я. Хороший фізичний стан – це завжди запорука успіху в будь якій сфері діяльності, але на жаль далеко не всі люди ведуть активний спосіб життя, не говорячи вже про якісну фізичну підготовленість. Через фізичну бездіяльність одні страдають від малорухомості (гіподинамії), яка викликає передчасне старіння, інші стають жертвами ожиріння або цукрового діабету, деякі взагалі піддаються спокусі: алкоголь, паління, наркотики і таким чином скорочують собі життя. В наш час охорона власного здоров'я повинно посідати перше місце, адже нерідко буває і так, що людина з неправильним способом життя, шкідливими